

Input hollandbio voor commissiedebat landbouw, klimaat en voedsel, 6 maart 2025

Iedereen omarmt biotech

Als klein land staat Nederland bekend om grote daden. En ook op het vlak van biotech lopen we voorop. Dat is belangrijk, want met biotech kunnen we patiënten met ongeneeslijke ziekten genezen, materialen zoals plastics zonder fossiele grondstoffen maken, en voldoende voedsel op een meer natuur- en diervriendelijke manier produceren. Als we samen de wereld mooi willen overdragen aan de volgende generatie, is biotech een cruciaal onderdeel van de oplossing.

Op Europees niveau staat biotech inmiddels prominent op de agenda. Zo kondigde de herkozen president van de Europese Commissie Ursula von der Leyen de lancering van een EU Biotech Act aan in 2025, die moet helpen om de Europese biotech sector een boost te geven.

Als koploper onderschrijft ook Nederland het belang van biotech: de sector heeft een prominente plek in diverse beleidsanalyses en strategieën voor onze toekomst: de Nationale Technologiestrategie, Groeimarkten voor Nederland en de Trendanalyse biotechnologie. Ook werken de zes direct bij biotech betrokken ministeries op dit moment aan een rijksbrede biotech visie, die de weg vooruit moet wijzen en moet resulteren in gezamenlijke spelregels om de ambities te verzilveren en waar nodig Europa in beweging te krijgen.

Volop kansen dankzij innovatieve fermentatie

Een van de biotech oplossingen voor duurzame en diervriendelijke voedingsmiddelen en materialen is fermentatie: een eeuwenoude methode waarbij micro-organismen gebruikt worden om een scala aan ingrediënten te maken, of eigenschappen van producten te verbeteren. Nederland is groot en innovatief als het gaat om fermentatie: biotech bedrijven van eigen bodem gebruiken de methode al decennia om hoogwaardige ingrediënten te produceren zoals vitamines, omega-3 vetzuren, zoetstoffen, eiwitten en enzymen.

Dankzij enzymen gemaakt met innovatieve fermentatie kunnen we tegenwoordig bijvoorbeeld schoon wassen op dertig graden, wat veel energie bespaart. Of met gistcellen stremsel maken, een enzym voor de productie van kaas, dat we voorheen moesten winnen uit de lebmaag van kalfjes. Ook ontwikkelt de sector volop verbeterde producten met behulp van microbiële culturen (een mix van verschillende micro-organismen), waarmee bijvoorbeeld de voedingswaarde, smaak, houdbaarheid, voedselveiligheid, of een combinatie verbetert. Microbiële culturen worden bijvoorbeeld gebruikt in yoghurt, bier, zuurkool, maar bijvoorbeeld ook vis, vlees en (voorgesneden) groentes.

De mogelijkheden van innovatieve fermentatie zijn nog lang niet uitgeput, bijvoorbeeld voor de eiwittransitie, of circulaire economie. Genoeg reden om, met brede steun van de Tweede Kamer, volop in te zetten om de leidende rol van Nederland in fermentatie te behouden en uit te bouwen.

Doorgeslagen regeldrang blokkeert succes

Biotech is een sleuteltechnologie die aan de basis staat van een breed scala aan toepassingen en daarmee raakt aan vele beleidsdomeinen. Voor succes moeten alle neuzen dezelfde kant op staan. En dat is precies waar het op dit moment nog vaak aan schort: verschillende ministeries staan nogal eens - vaak onbedoeld - op het gaspedaal en de rem tegelijk, met stilstand en zelfs achteruitgang als resultaat. Zo lopen er op dit moment diverse slepende trajecten in Brussel, waarbij gepoogd wordt om innovatieve

biotech processen en producten als microbiële cultures en fermentatieproducten te reguleren met zwaar gedateerde wet- en regelgeving die nooit is opgesteld met deze toepassingen in het achterhoofd. Ondanks dat er geen reden voor twijfel is over veiligheid, noch over de wenselijkheid van de toepassingen, dreigt de sector het af te leggen tegen juridische regeldrift. Dat gooit niet alleen de glazen van onze vooraanstaande innovatieve biotech sector in, ook de doelen van de ministeries van LNVN, EZ en KenGG op het gebied van voedselzekerheid, duurzaamheid en innovatie komen in het gedrang door doorgeslagen bureaucratie.

Wij vragen de hulp van de Tweede Kamer om de volgende vragen bij de bewindspersoon van LNVN onder de aandacht te brengen:

- *Is de bewindspersoon zich bewust van de gevolgen van de Europese inzet van het ministerie van VWS op dossiers als microbiële cultures en rDNA voor het behalen van de eigen doelen van het ministerie van LNVN en de doelen van de ministeries van EZ en KenGG als het gaat om de eiwittransitie, het stimuleren van fermentatie en het tegengaan van voedselverspilling?*
- *Kan de bewindspersoon een toelichting geven op de gevolgen van de inzet van het ministerie van VWS op dossiers als rDNA en microbiële cultures op de ambities en doelen van het eigen ministerie (LNVN), het ministerie van EZ en het ministerie van KenGG?*
- *Kan de bewindspersoon de Kamer informeren over zowel de stand van zaken op het vlak van microbiële cultures als op rDNA?*
- *Op welke manier gaat de bewindspersoon borgen dat de belangen van het eigen ministerie en tevens de belangen van de ministeries van EZ en KenGG gediend zijn bij de inzet van het ministerie van VWS?*
- *Kan de bewindspersoon toezeggen dat hij de onwenselijkheid van het zwaar reguleren van microbiële cultures en rDNA met zijn ambtscollega's in Europa bespreekt?*

